

Nr 94.

Av herr **Norman m. fl.**, om *höjning av arvodet till lärare i fortsättningsskola och ersättningsskola.*

När den obligatoriska fortsättningsskolan infördes genom beslut vid 1918 års riksdag bestämdes minimiarvudet och statsbidraget för undervisningstimme till 3 kronor i ämnet arbetskunskap, 2: 50 i övriga teoretiska ämnen, 2 kronor i hushållsgöromål och 1: 75 i slöjd, allt i överensstämmelse med vad de sakkunniga, som utrett ärendet, föreslagit.

De sakkunnigas förslag motiverades därmed, att arvudet borde stå i sådan relation till avlöningen för folkskolans lärare att lektionerna i fortsättningsskolan, vilka ställde avsevärt större anspråk på läraren än lektionerna i folkskolan, borde avlönas högre.

Dessa grundsatser godkändes av såväl Kungl. Maj:t som av riksdagen, och då relationen förändrades genom 1919 års lönerreglering för folkskolans lärare upptogs 1921 frågan om förhöjning av fortsättningsskolearvudet. Kungl. Maj:t föreslog då en höjning av 1 krona per undervisningstimme, vilket förslag av riksdagen nedsattes till 50 öre. År 1924 nedsattes beloppet till det ursprungliga, enär statsfinansiella svårigheter detta år föranledde olika besparingsåtgärder från Kungl. Maj:t och riksdagen.

Då fastställda bestämmelser gällde till och med budgetåret 1932/1933. Till 1933 års riksdag fann Kungl. Maj:t de statsfinansiella svårigheterna föranleda förslag om ytterligare sänkning. Riksdagen fann det beklagligt, men beslöt av hänsyn till den statsfinansiella situationen att godkänna Kungl. Maj:ts förslag.

Arvodena utgöra från och med den 1 juli 1933 för undervisningstimme i fortsättningsskolan respektive kronor 2: 50, 2: —, 2: — och 1: 50 och i ersättningsskolan kronor 1: 35 samt kronor 1: 10 för slöjd. Förutvarande arvode i ersättningsskolan var respektive kronor 1: 50 och 1: 25. Någon förändring är ej ifrågasatt i årets statsverksproposition. Den egentliga lärarlönen i folkskolan, omräknad i timlön utgjorde i genomsnitt: före 1919 2 kronor, efter 1919 kronor 3: 15 utan dyrtidstillägg och 1933 kronor 4: — med dyrtidstillägg och provisorisk avlöningsförbättring.

Den grund för arvudet för undervisningen i fortsättningsskolan som från början gällde och vilken statsmakterna sedan aldrig underkänt, har sålunda blivit väsentligt minskad. I stället för att avlönas bättre än undervisningen i folkskolan betalas nu det kvalificerade och svårskötta arbetet i fortsättningsskolan omkring 50 procent lägre än det förra. Denna underbetalning kan av statsmakterna aldrig ha varit avsedd annat än som ett nödvunget provisorium i ekonomiskt brydsamma tider. En återgång till före

krisåren gällande bestämmelser är så mycket angelägnare, som riksdagen år 1929 stadgade tvångsbestämmelser om skyldighet för folkskolans lärare att undervisa i fortsättningsskolan för rätten att uppbära provisorisk avlöningsförbättring. Någon ändring härutinnan ifrågasattes ej år 1933, då arvodet sänktes. Under ett avtalsbundet förhållande torde en sådan rubbning av vid tvångsbestämmelsernas genomförande rådande lönebestämmelser rättsligen ej kunnat ske.

Då det budgetära läget nu så avsevärt förbättrats, synes det lämpligt, att riksdagen får tillfälle att pröva, huruvida ej tiden är inne för ett återställande av de lönebestämmelser, som fastställdes, när statsskatten i procent av grundbeloppet utgjorde 175, och beskärningen skett uteslutande av statsfinansiella skäl. Därför hemställes,

att riksdagen måtte besluta att minimiarvodet för och statsbidraget till undervisningen i fortsättningsskolan och ersättningsskolan från och med den 1 juli 1936 bestämmes efter de grunder, som gällde före år 1933,

och att riksdagen anvisar härför behövliga medel.

Stockholm den 20 januari 1936.

David Norman.

Karl Sandegård.

N. S. Norling.

Ruben Wagnsson.